

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2021-2022

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>		REVESTIMENTS I COCCIONS ESPECIALS, RCESP			
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>		6	Curs <i>Curso</i>	Semestre <i>Semestre</i>	2^{on}
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> <small>bàsica, específica, optativa</small> <small>básica, específica, optativa</small>		Optativa	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <small>Idioma/s en que se imparte la asignatura</small>		Valencià
Matèria <i>Materia</i>		Materials i Tecnologia Aplicats a la Ceràmica			
Títol Superior <i>Título Superior</i>		Arts Plàstiques			
Especialitat <i>Especialidad</i>		Ceràmica			
Centre <i>Centro</i>		ESCAL			
Departament <i>Departamento</i>		Materials i tecnologia ceràmica			
Professorat <i>Profesorado</i>		M. Dolores Notari Abad			
e-mail <i>e-mail</i>		mado.notari@escal.es			
1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>					
<p>Saber triar de forma adequada les matèries primeres per a la seua utilització en l'elaboració de revestiments ceràmics utilitzats des de l'antiguitat, i conèixer les seves propietats físiques i químiques. Conèixer les distintes tècniques de cocció de materials ceràmics utilitzats al llarg de la història.</p> <p>Entendre la importància de l'atmosfera present durant un procés de combustió. Conèixer i comprovar experimentalment la importància de l'estalvi energètic en el disseny d'un forn per cocció de material ceràmic. Entendre els passos de planificació per a la construcció d'un forn per cocció de material ceràmic.</p> <p>Conèixer i comprovar experimentalment la diferència en el producte final obtingut en funció del tractament tèrmic al que haja estat sotmesa la peça. Conèixer i efectuar de forma autònoma les diferents tècniques de coccions experimentals.</p>					
1.2 Coneixements previs <i>Conocimientos previos</i>					
<small>Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació</small> <small>Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación</small>					
<p>Es recomana que l'alumne haja superat els 5 crèdits ECTS de Materials Ceràmics I, els 5 d'Ampliació de Materials Ceràmics I.</p>					

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

S'anomenen a continuació les competències a què contribueix l'assignatura:

CE3: Conèixer, analitzar, investigar i determinar les característiques, propietats, qualitats, comportaments i capacitat de transformació dels materials que componen els productes ceràmics i com incideixen en els processos creatius de la seua configuració formal.

CE4: Caracteritzar correctament les matèries primeres emprades en la manufactura i indústria ceràmiques i conèixer les transformacions físiques i químiques que experimenten en les distintes etapes d'elaboració.

CE5: Modificar, quan siga necessari, la formulació inicial de les matèries primeres i els materials ceràmics, atenent els requisits sobre propietats i especificacions tècniques, en funció de l'ús a que es destinen, i a la capacitat dels sistemes tecnològics propis d'aquest sector per a transformar-los.

CE7: Aplicar i desenvolupar correctament les tècniques i els procediments propis dels diferents laboratoris i tallers ceràmics.

CE8: Conèixer les ferramentes, equips, maquinàries, processos i fases de fabricació, producció i manufacturat més usats en el sector ceràmic, i adoptar i planificar les mesures de manteniment periòdic dels equips i maquinària emprats d'acord a les seues especificacions tècniques.

CG2: Analitzar, interpretar, adaptar i produir informació que afecte a la realització dels projectes en allò relatiu als diferents processos d'investigació i desenvolupament de productes i serveis, als requisits i condicionants materials i productius i, en el seu cas, a les instruccions de manteniment, ús o consum.

CT15: Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i el esperit emprenedor en l'exercici professional.

A més, altres competències que contribueixen en menor mesura són: CE9, CG5, CG6, CT1, CT2, CT3, CT6, CT8 i CT11.

3 Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	
RESULTATS D'APRENENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
1. L'alumnat tria adequadament les matèries primeres per a la seva utilització en l'elaboració de revestiments especials, com la pasta egípcia o la terra sigil·lada.	CE3
2. Formula correctament aquests revestiments atenent a l'efecte i característiques esperades i a la temperatura i atmosfera de cocció.	CE5
3. Coneix les diferents tècniques de cocció de materials ceràmics utilitzats a través de la història.	CE4
4. Empra tècniques de l'estalvi energètic a les coccions de material ceràmic.	CE7
5. Modifica la càrrega i el disseny dels forns en funció de la tipologia de material i de les característiques finals desitjades.	CE8
6. Efectua de forma autònoma diferents tècniques de coccions experimentals i prediu les diferències en les propietats finals de les peces ceràmiques en funció de l'atmosfera de cocció.	CT15
7. Interpreta i analitza les dades i els resultats obtinguts en els diferents assajos realitzats, presentant-ne una memòria final escrita i un informe audiovisual als seus companys.	CG2

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
<p>MÒDUL I. TEORIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Decoració per sals solubles. Pastes egípcies. 2. Esmaltat amb terres decantades (sigil·lades). 3. Pastes escumoses. 4. Procés de raku. 5. Carbonacions: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. <i>Pit firing</i> o cocció en clot. 5.2. Raku nu. 6. Cocció amb caps a enforar (<i>saggar firing</i>) 7. Tractaments finals a les peces. <p>MÒDUL II. PRÀCTIQUES</p> <p>PRÀCTICA 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cocció dels materials provats als seus cicles específics i en condicions atmosfèriques adequades. <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Forn de gas 1.2. Forn de llenya 2. Estudi comparatiu de les superfícies obtingudes després de la cocció. Optimització de resultats. 3. Fabricació d'un forn de paper. 4. Estudi de la cocció en microones de vidres i frites. 5. Classe magistral Professor especialista de construcció de forn i cocció amb llenya. <p>Mòdul III: PRESENTACIÓ DE RESULTATS:</p> <p>Estudi comparatiu dels vidriats obtinguts entre els diferents alumnes</p>	<p>Setmana 1-10</p> <p>Setmana 1-13</p> <p>Setmana 14</p>

5 Activitats formatives Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	1, 2 i 3.	20
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	1, 2, 3, 4, 5 i 6.	58
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	Tots.	6
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	Tots.	3
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	Tots.	3
SUBTOTAL			90

5.2 Activitats de treball autònom Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	Totes.	30
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	totes	15
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	Totes.	15
SUBTOTAL			60

TOTAL			150
--------------	--	--	------------

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
Qüestionari inicial	1, 2 i 3.	0
Avaluació continua teoria	1, 2 i 3.	15
Avaluació continua pràctiques	1, 2, 3, 4, 5 i 6.	20
Prova escrita	1, 2, 3, 4, 5 i 6.	30
Memòria de pràctiques	Tots	25
Presentació resultats	Tots	10

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Perquè la qualificació d'un examen o memòria de pràctiques pugua computar mitjana amb la resta de qualificacions, ha de ser igual o superior a 4 sobre 10. Totes les pràctiques han d'estar fetes i entregades perquè es pugua valorar la prova escrita.

Dintre de la part d'avaluació continua de pràctiques, s'avaluarà com es desenvolupa la tasca al laboratori a més de l'ordre i neteja.

L'assignatura resta aprovada quan la mitjana ponderada siga superior a 5. En cas que l'evolució de la pandèmia ho requerisca, s'adaptaran els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació a la nova metodologia virtual.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

S'efectuarà una prova escrita a final de curs en què els alumnes que no hagen superat alguna de les parts avaluades, hauran de presentar-se per aprovar l'assignatura.

Les condicions per a presentar-se són les mateixes, és a dir, les pràctiques han d'estar fetes i les memòries puntuades per damunt de 4, i la mitjana ha de ser superior a 5.

7 Bibliografía

Bibliografía

- Amorós, J. L., Sanchez, E., García-Ten, J., Sanz, V., Monzó, M. (2004) *Manual para el control de la calidad de materias primas arcillosas*. ITC.
- Chavarría, J. (2013) *Esmaltes*. Parramón.
- Fournier R. (1981) *Diccionario Ilustrado de Alfarería Práctica*, Omega S.A.
- Galindo R. (1994) *Pastas y Vidriados*. Faenza Editrice. Castellón.
- Gippini E. (1979) *Pastas Cerámicas*. Instituto Eduardo Torroja.
- Hooson, D. & Quinn, A. (2012) *Guía Completa del taller de cerámica*. Promopress.
- Lazo, E. et al. (2012) *Naked raku and related bare clay techniques*. The American Ceramic Society.
- Matthes, W. E. (1990) *Vidriados Cerámicos*. Omega.
- Monfort, E. Et al. (1999) *Cuestiones sobre medio ambiente para un técnico del sector cerámico*, Generalitat Valenciana.
- Monrós, G. et al. (2004) *Tecnología cerámica aplicada I y II*, ATC. Sacmi.
- Murfitt, S. (2002) *The glaze book*. Krause Publications.
- Norton FH. (1995) *Cerámica fina*. Omega. Barcelona.
- Olsen, F. L. (1973) *The kiln Book*. Bloomsbury.
- Poulton, I. (2006) *Fired up with raku*. Crowood.
- Rhodes, D. (1987) *Hornos para ceramistas*. CEAC.
- Singer F. & German W.L. (1949) *Cerámica blanca*. Alsina, Buenos Aires.
- Vittel C. (1986) *Cerámica*. Paraninfo. Madrid.
- VV AA, (2002) *Manual de prevención de impactos ambientales en la industria de baldosas cerámicas*. Cámaras de la Comunidad Valenciana. Consellería de Medio Ambiente. Generalitat Valenciana.
- Watkins, J. C. & Wandless, P. A. (2004) *Alternative Kilns and Firing Techniques*. Sterling.